FORDEFENCE
ADLİ BİLİŞİM LABORATUVARI

Ortam sanal olsa da, işlenen suç gerçektir!

Unutulmamalıdır ki dünyada en çabuk kaybolan deliller dijital delillerdir...

KVKK GENEL BAKIŞ

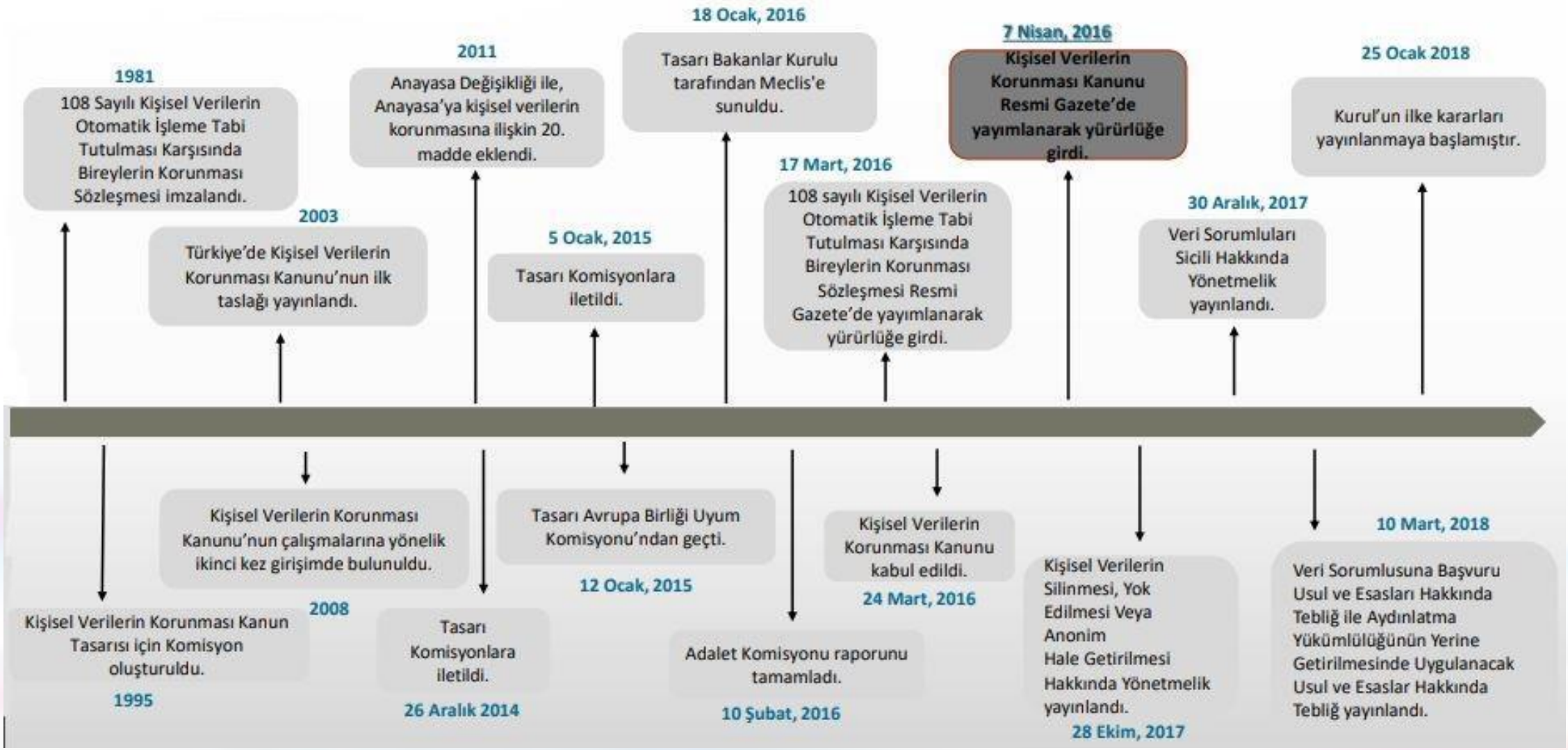

Kişisel veri nedir?

Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi kişisel veridir!

Hem AB Düzenlemeleri hem de Kanun, (i) temel hak ve özgürlüklerin korunmasını ve (ii) kişisel verileri işleyen gerçek ya da tüzel kişilerin uyacakları usul ve esasların düzenlenmesini amaçlamaktadır. Her iki düzenleme de, çerçeve niteliğinde ilkeleri belirlemektedir.

Kişisel Veri Örnekleri

- *Ad, Soyad, Taşıt Plakası, SGK Numarası, T.C. Kimlik No.*
- *Diploma, Transkript, Öğrenci Belgesi, Öğrenci Numarası, Sınav Kağıdı*
- *Kredi Kartı, İndirim Kartı, Kişisel Toplu Taşıma Kartı*
- *Bordro, Şahsi Vergi Beyanı, IBAN No., Fatura, Konşimento*
- *Özgeçmiş*
- *Kapalı Devre Kamera Görüntüleri, Ses Kayıtları*
- *Çerez Bilgileri (Cookie), Konum Bilgisi*
- *Kişiye Bağlı Her Türlü Tekil Kod veya Numara (Telefon Numarası vb.)*

Özel Nitelikli Kişisel Veriler

- *Irk*
- *Etnik Köken*
- *Siyasi Düşünce*
- *Felsefi İnanç*
- *Din, Mezhep veya Diğer İnançlar*
- *Kılık Kıyafet*
- *Dernek, Vakıf ya da Sendika Üyeliği*
- *Sağlık veya Cinsel Hayatla İlgili Veriler*
- *Ceza Mahkumiyeti ve Güvenlik Tedbirleriyle İlgili Veriler*
- *Biyometrik ve Genetik Veriler*

Veri Sorumlusu - Veri İşleyen

Veri sorumlusu, (Controller) kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişidir.

Veri işleyen,(Processor) veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmaktadır.

Kanun'un öngördüğü yükümlülüklerin kimlere uygulanacağına ilişkin sorulara yanıt verilebilmesi için; **kimin veri sorumlusu, kimin veri işleyen** olduğuna karar verilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, kişisel veri işleme faaliyeti gösteren kişinin veri sorumlusu mu, veri işleyen statüsünde mi olduğu sorusunun cevabı oldukça önemlidir.

Kanun'dan kaynaklanan sorumlulukları kimin taşıdığı, ihlal halinde kimin cezanın muhatabı olacağı soruları bu statüye göre şekillenecektir.

Veri sorumlusu ifadesiyle, bir şirket içerisinde veri işleme faaliyetlerinden sorumlu bir kimse kastedilmemektedir. Aksine, veri sorumlusu (aynı şekilde veri işleyen de) olmak, Kanun'un hukuki yükümlülükleri tayin etmek amacıyla ortaya attığı bir statüdür ve tanımda verilen özellikleri karşılaması durumunda, şirketin tüzel kişiliği de bu statüde yer alacaktır.

Bir tüzel ya da gerçek kişinin aynı anda hem veri sorumlusu, hem de veri işleyen olması mümkündür.

Veri Sorumlusu - Veri İşleyen

Kanun Gerekçesi:

Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olanlardır. Bu kişiler, gerçek kişiler olabileceği gibi, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler de olabilecektir.

Veri işleyen, veri sorumlusu adına verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerdir. Bu kişiler, kişisel verileri kendisine verilen talimatlar çerçevesinde işleyen çalışanlar olabileceği gibi, veri sorumlusunun hizmet satın almak suretiyle belirlediği ayrı bir gerçek veya tüzel kişi de olabilir. Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi aynı zamanda hem veri sorumlusu, hem de veri işleyen olabilir.

Örneğin, bir muhasebe şirketi kendi personeliyle ilgili tuttuğu verilere ilişkin olarak veri sorumlusu sayılırken, müşterisi olan şirketlere ilişkin tuttuğu veriler bakımından ise veri işleyen olarak kabul edilecektir.

Ödeme Servisleri, İnternet üzerinden satış gerçekleştiren bir kişinin bir ödeme hizmeti şirketi ile anlaşarak müşterilerinin verilerinin işlenmesi durumda; ödeme hizmeti şirketi, satıcının veri işleyeni değildir. Bu verilerin işlenmesi bakımından veri sorumlusu statüsündedir. Zira ödeme hizmeti şirketi; Ödemelerin doğru yapılabilmesi için müşterilerden hangi verilerin toplanması gerektiğine karar vermektedir. Toplanan verilerin hangi amaçla kullanılacağı konusunda kontrol sahibidir. Satıcıdan bağımsız olarak doğrudan kişisel verileri işlenen müşterilere uyguladığı kendi hüküm ve koşulları bulunmaktadır. Satıcıdan bağımsız olarak kendi tabi olduğu hukuki yükümlülükler bulunmaktadır. Örneğin; kredi kartı bilgilerinin silinmesi vb.

Bilgi Teknolojileri (IT) Hizmetleri, Bir araç kiralama şirketi, bir araç takip şirketi ile sözleşme yapmıştır. Sözleşmeye göre, araç kiralama şirketinin tüm araçlarına takip cihazı takılacak ve kiralama süresi bittikten 6 saat sonra, araç, kiralayan tarafından kiralama şirketine iade edilmezse aracın konum verisi araç takip şirketi tarafından araç kiralama şirketi ile paylaşılacaktır Araç takip şirketi, sözleşmeye uygun işlem yapıyor olsa bile, veri sorumlusu statüsündedir. Zira arabalar ve sürücüleriyle ilgili hangi verilerin toplanacağının seçimi araç takip şirketine aittir. Her ne kadar verilerin toplanma amacını araç kiralama şirketi belirlese de, hangi verilerin toplanacağı hususunda araç takip şirketinin bu denli geniş bir takdir hakkının bulunması onun veri sorumlusu kabul edilmesini gerektirmektedir.

Çalışanın Yetkisiz Şekilde Verilere Erişmesi Veri sorumlusu bir şirketin çalışanı, şirketin himayesinde olan bir grup kişisel veriye yetkisi olmaksızın erişim sağlamıştır. Bu durumda çalışan prensip olarak yetkisiz olarak eriştiği veriler üzerinde gerçekleştirdiği veri işleme faaliyetleri yönünden işvereninden bağımsız olarak bir veri sorumlusu sıfatına sahip olacaktır, çünkü işvereninin emir ve talimatları dışında kendi amaçları için bu verileri işleyecektir.

Pazar Araştırması Şirketleri Bir banka ile yaptığı sözleşme uyarınca, bir pazar araştırma şirketi, banka için müşteri memnuniyeti anketi düzenlemeyi üstlenmiştir. Banka, anket yapılacak müşteri kitlesinin belirlenmesini, anket metod seçimini ve anket sonuçlarının sunumunu araştırma şirketine bırakmıştır. Bu durumda pazar araştırma şirketi, her ne kadar banka adına anketi yapıyor ve kişisel verileri işliyor olsa da veri sorumlusu statüsündedir. Zira hangi müşterilere anket yapılacağı, hangi verilerin toplanacağı vb. konularda karar verme yetkisine sahip olan pazar araştırma şirketidir.

Bulut Hizmeti Sağlayıcıları Bir kamu kuruluşunun, topladığı kişisel verilerin saklanması için bir bulut hizmeti sağlayıcısıyla sözleşme yapması ve bulut sağlayıcısının verileri belirli bir zamandan sonra sileceği/veri sahiplerinin kişisel verilerine erişimlerini sağlayacağı konusunda anlaşılmış olması durumda, bulut hizmeti sağlayıcısı veri işleyen statüsündedir. Zira taraflar arasındaki sözleşme gereği bulut hizmeti sağlayıcısının verileri kendi amaçları için kullanması mümkün değildir. Ayrıca bulut hizmeti sağlayıcısı, kendisi veri de toplamamaktadır. Tek faaliyeti kamu kuruluşundan gelen kişisel verileri yine kamu kuruluşunun talimatlarına uygun olarak saklamaktır.

Elektronik Pazarlama ABC şirketi müşterilerine e-mail ve SMS yoluyla elektronik ticari ileti göndermek için X ve Y pazarlama şirketleriyle anlaşmıştır. ABC şirketi, hizmet aldığı iki pazarlama şirketine de elektronik ticari iletilerin nasıl bir içeriğe sahip olacağı, ne zaman ve kimlere gönderileceği gibi hususlarda detaylı talimaylar vermiştir. Her ne kadar X ve Y şirketleri elektronik iletilere ilişkin tavsiyeler vermekteyseler de («Gece saatlerinde ileti göndermeyiniz» gibi) ABC'nin talimatlarına sıkı sıkıya uymaktadırlar. Bu durumda X ve Y şirketlerinin ABC adına gerçekleştirdikleri veri işleme faaliyetleri yönünden ayrı ayrı veri işleyen statüsünde oldukları söylenebilecektir.

Çağrı Merkezleri Bir veri sorumlusunun çağrı merkezi faaliyetleri, çağrı merkezi hizmetleri sunan bir üçüncü taraf şirket tarafından tedarik edilmektedir. Çağrı merkezi çalışanlarına arayanlara kendilerini veri sorumlusunun bir temsilcisi olarak tanıtmalarına yönelik bir talimat verilmiştir. Çağrı merkezi hizmeti sağlayan tarafın veri sorumlusunun talimatları dahilinde faaliyet gösterdiği ve ek olarak çalışanlarının kendilerini veri sorumlusunun çalışan olarak tanıttıkları da düşünüldüğünde çağrı merkezinin veri işleyen olarak faaliyet gösterdiği sonucuna varmak gerekir.

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Kişisel verilerin tamamen veya kısmen **otomatik olan** ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla **otomatik olmayan** yollarla **elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi** gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade etmektedir.

- Toplama
- Kaydetme
- Organize etme
- Depolama
- Kullanma – değiştirme
- Yeniden düzenleme
- Aktarma
- Yayma – Erişilebilir kılma
- Engelleme – Silme

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Kişisel Veri İşleme İlkelerine Uygun Olarak

1. Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.
2. Doğru ve gerektiğinde güncel olma.
3. Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.
4. İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
5. İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel Veri İşleme Şartlarından Bir veya Bir Kaçına Dayalı Olarak

Veri Sahibini Aydınlatarak

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği,
- Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
- Veri sahibinin hakları

MADDE 7- (1) «Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine **uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen**, **işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde** kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından **silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir**.»

Temel Şart: Açık Rıza

Açım Rızanın Unsurları

• **Belirli Bir Konuya İlişkin Olma** Alınan rızanın geçerli olması için spesifik ve anlaşılır olması gerekmektedir.

• **Bilgilendirmeye Dayanma** Rızanın, ilgili kişinin veri işleme faaliyetlerinin sonuçlarını anlamasına dayanması gerekmektedir.

• **Özgür İradeyle Açıklanmış Olma** Rızanın veri sahibi tarafından özgür iradesi ile açıklanmış olması gerekmektedir.

Açık Rızanın İspatı

• Kişisel veri işleme faaliyetinin **veri sahibinin açık rızasının teminine dayalı** olarak yürütüldüğü süreçlerde, veri sorumlusunun veri sahibinin kişisel verilerinin işlenmesine ilişkin **açık rızasını temin ettiğini** ispat edebilmesi gerekmektedir.

• Veri sahiplerinin açık rızalarına ilişkin kayıtların gereği gibi tutulması, açık rızanın takibi ve gerekmesi halinde yeniden teminine ilişkin süreçlerin kurgulanması bakımından önem arz etmektedir.

• Bu bakımdan Avrupa'daki veri koruma otoriteleri tutulacak kayıtların belirlenmesinde aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağını belirtilmektedir.

- Açık rızanın kimin tarafından verildiği
- Açık rızanın ne zaman verildiği
- Açık rızanın verildiği zaman veri sahibine verilen bilgiler
- Açık rızanın veri sahibi tarafından geri alınıp alınmadığı

Kişisel Verilerin İşlenmesinin Şartları

Açık Rıza Olmaksızın Kişisel Verilerin İşlenebileceği Haller

Kanun Hükmü: Vergi Mevzuatı, İş Mevzuatı, Ticaret Mevzuatı vb. kaynaklı (Çalışana ait özlük bilgilerinin mevzuat gereği tutulması gerekir.)

Sözleşmenin İfası: İş Akdi, Satış Sözleşmesi, Taşıma Sözleşmesi, Eser Sözleşmesi vb. Kaynaklı (Teslimat yapılması için şirketin adres bilgilerini kaydetmesi.)

Fiili İmkansızlık: Fiili imkansızlık nedeniyle rıza veremeyecek olan ya da ayırt etme gücü olmayan kişi nedeni ile (Bilinci kapalı kişinin iletişim veya adres bilgisi, Kaçırılan bir kişinin konum bilgisi)

Veri Sorumlususun Hukuki Sorumluluğu: Mali Denetimler, Güvenlik Mevzuatı, Sektör Odaklı Regülasyonlarla Uyum kaynaklı Bankacılık, Enerji, Sermaye Piyasaları gibi alanlara özel denetimlerde bilgi paylaşımı yapılması.

Aleniyet Kazandırma: İlgili Kişinin kendisine ait bilgileri umumun bilgisine sunmasınedeni ile (Kişinin, acil durumlarda ulaşılması için iletişim bilgisinin ilan etmesi)

Hakkın Tesisi, Korunması, Kullanılması: Dava açılması, tescil işlemleri, her türlü tapu işlemi vb. işlerde kullanılması zorunlu veriler. (İşten ayrılan bir çalışana ait gerekli bilgilerin dava zaman aşımı boyunca saklanması)

Meşru Menfaat: Veri sahibinin temel haklarına zarar gelmemek kaydıyla, Veri Sorumlusunun meşru menfaati için zorunlu olması halinde veri işlenebilir. (M&A öncesi Due Diligence yapılması, Çalışan bağlılığını artıran ödül ve primler uygulanması amacıyla veri işlenmesi)

Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

Açık Rızasının: Veri Sahibinin Açık Rızasının alınmış olması

Kanun Hükmü: Sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Vergi Mevzuatı, İş Mevzuatı, Ticaret Mevzuatı vb. daha sıkı hassas veri işleme şartları.

Kamu Sağlığı: Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri

1

Aydınlatma Yükümlülüğü

Verilerin hangi amaçla işlendikleri konusunda bilgilendirme yapılması gerekmektedir.

2

Veri Güvenliği Yükümlülüğü

Veri Sorumlusu, kişisel verilerin hukuka ayıkırı işlenmesini engellemek için her türlü tedbiri almak zorundadır.

3

Anonimleştirme/Silme /Yok Etme

İlgili kişinin talebi üzerine verinin anonimleştirilmesi, silinmesi veya yok edilmesi gerekmekledir.

4

Sicile Kayıt Yükümlülüğü

Verbis (Veri Sicil Bilgi Sistemi) kaydının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

5

Veri Sahibi Başvuru Yönetimi

Veri sahibi başvurularının yasal süre içerisinde cevaplanmasına yönelik süreçlerin kurgulanması gerekmektedir.

6

Kurul Kararlarının Takibi ve Uygulanması

Kurul tarafından yayınlanan İlke kararlarının takibi, Kurul kararlarının uygulanması gerekmektedir.

7

Denetim Yükümlülüğü

Kanun'daki isterlerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolünün sağlanması gerekmektedir.

Aydınlatma Tebliği Uyarınca Aydınlatma Yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür

Aydınlatma Tebliği Uyarınca Aydınlatma Yükümlülüğü

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,

b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,

c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,

ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,

e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,

f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,

g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme, haklarına sahiptir

Aydınlatma Tebliği Uyarınca Aydınlatma Yükümlülüğü

Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

- Kişisel veri işlendiği her durumda aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir.
- Aydınlatma yükümlülüğü kişinin talebine bağlı değildir. Yükümlülüğün yerine getirildiğinin ispatı veri sorumlusuna aittir.
- Veri işleme açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştiriliyorsa, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızasının alınması işlemleri ayrı ayrı yerine getirilmelidir.
- Kişisel veri amacı değiştiğinde, veri işleme faaliyetinden önce bu amaç için aydınlatma yükümlülüğü ayrıca yerine getirilmelidir.
- Farklı birimlerde kişisel veriler farklı amaçla işleniyorsa, aydınlatma yükümlülüğü her birinin nezdinde ayrıca yerine getirilmelidir.
- Sicile kayıt yükümlülüğünün bulunduğu durumlarda, aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde ilgili kişiye verilecek bilgiler, Sicile açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Kişisel verilerin otomatik ya da otomatik olmayan yollardan hangisiyle elde edildiği belirtilmelidir

Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler

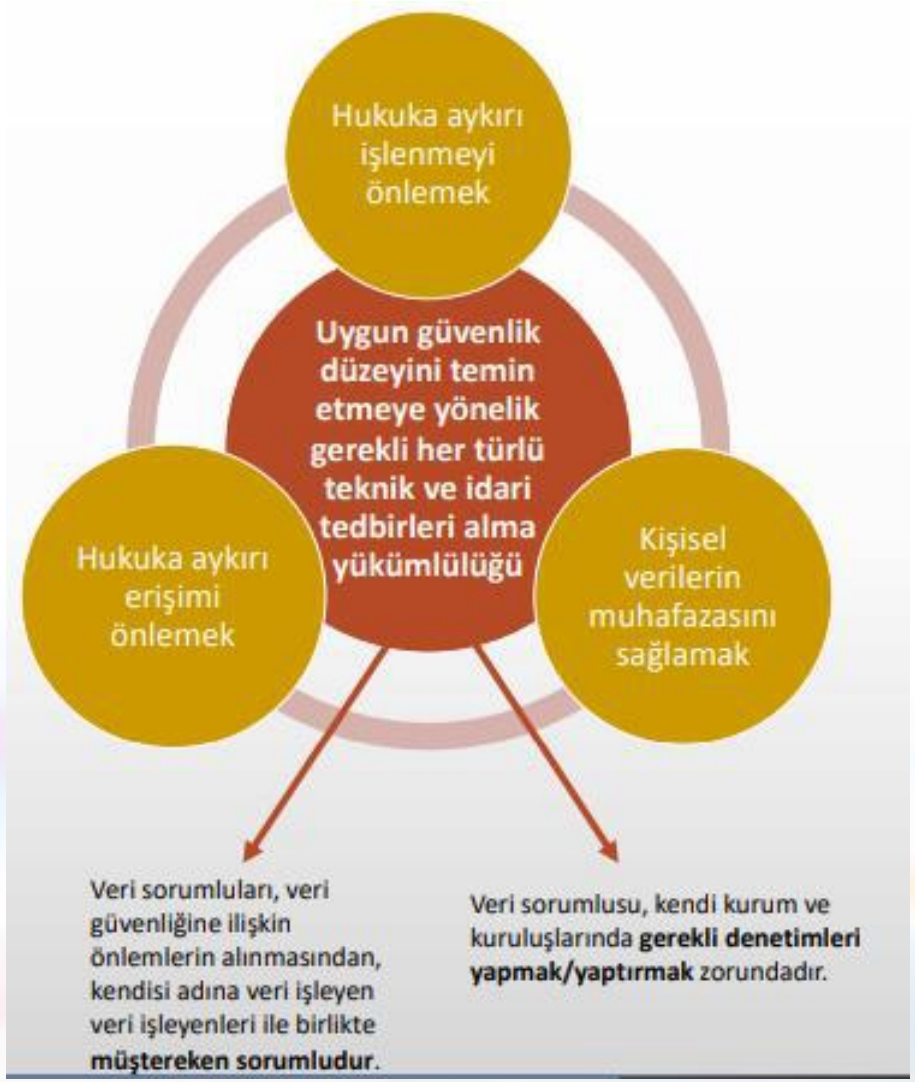

Elektronik ortamda muhafaza edilen özel nitelikli kişisel veriler bakımından;

- verilerin **kriptografik yöntemlerle** muhafaza edilmesi,
- kriptografik anahtarların **güvenli ve farklı** ortamlarda saklanması,
- veriler üzerinde gerçekleştirilen **işlem kayıtlarının loglanması,**
- Verilere erişimin yazılım aracılığıyla sağlandığı durumlarda; verilerin saklandığı **ortamların güvenlik testlerinin devamlı olarak gerçekleştirilmesi** ve test sonuçlarının sürekli kayıt altına alınması,
- Verilere uzaktan erişim sağlandığı durumlarda; **en az iki faktörlü kimlik doğrulama** sistemlerinin kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Anonimleştirme-Silme-Yok Etme

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi

MADDE 7-

(1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler **resen veya ilgili kişinin talebi üzerine** veri sorumlusu tarafından **silinir, yok edilir veya anonim hâle** getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Anonimleştirme-Silme-Yok Etme

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik

Silme

- Kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.
- Veri sorumlusu, silinen kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Yok Etme

- Kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.
- Veri sorumlusu, kişisel verilerin yok edilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Anonim Hale Getirme

- Kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir.
- Veri sorumlusu, kişisel verilerin anonim hale getirilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel Verilerin Aktarılması

Kural olarak, veri ilgili kişinin **açık rızası olmadan üçüncü kişilere aktarılamaz**.

Açık Rıza Aranamayan Durumlarda Üçüncü Kişilere Aktarım Usulü:

- Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
- Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
- Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması.
- Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması.
- Veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlemenin zorunlu olması.
- Hassas verilerin açık rıza olmadan işlenebildiği durumlar.

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması

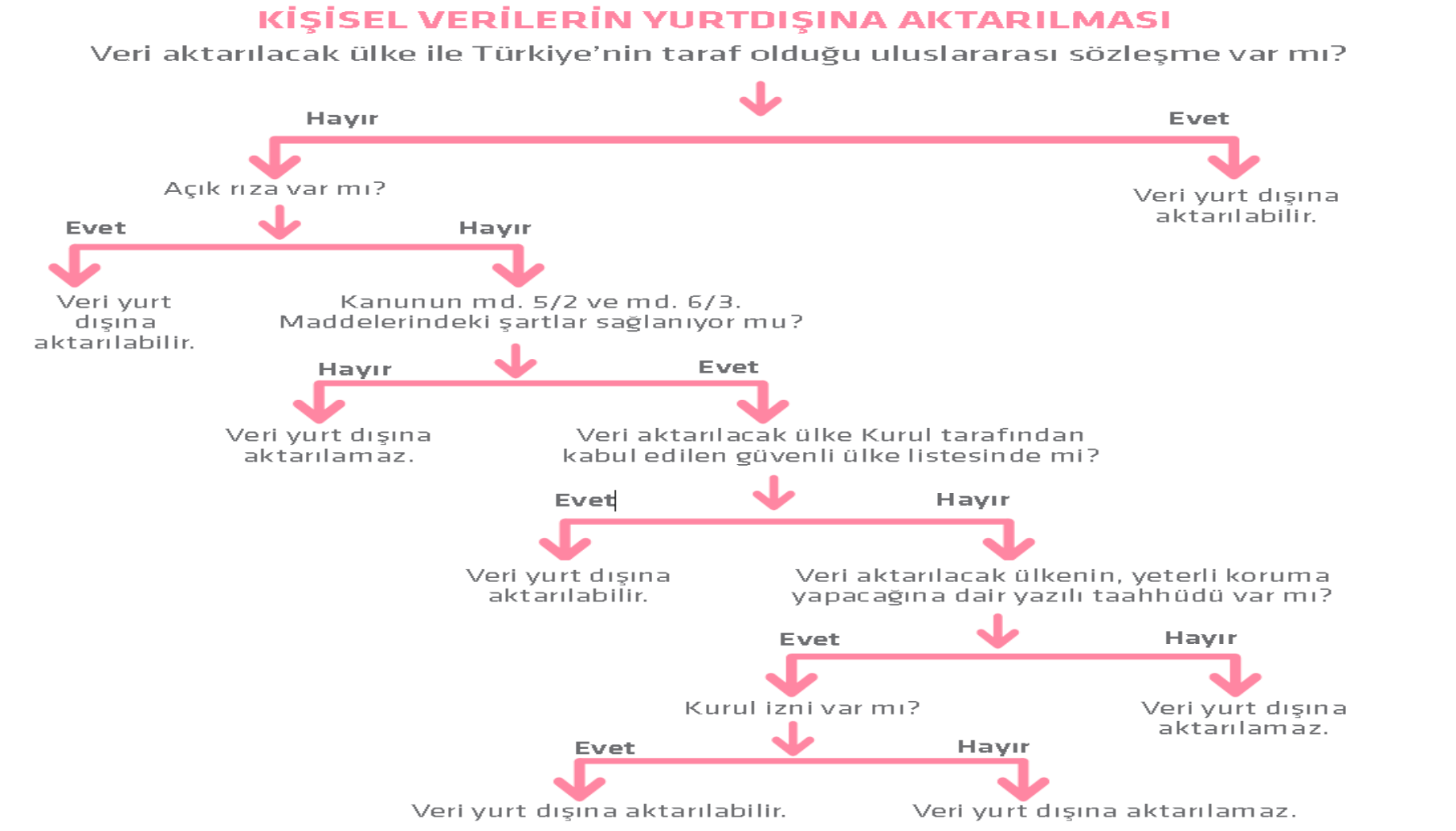

Sicile Kayıt Yükümlülüğü (VERBİS)

Veri sorumluları, kişisel veri işlemeye başlamadan önce **Sicil'e kaydolmak zorundadır** ve Sicil kamuya açık biçimde tutulur. Fiili, hukuki veya teknik bir imkansızlık nedeniyle Sicil'e başvurulamaması halinde ek süre talep edilebilir.

• Sicil başvurularında Sicil'e açıklanacak bilgiler kişisel veri işleme envanterine dayalı olarak hazırlanır.

• Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken, veri sahibinin başvurusunun yanıtlanmasında, veri sahibinden temin edilecek açık rızanın kapsamının belirlenmesinde Sicil'e sunulan bilgiler esas alınır.

• Veri sorumluları, Sicil'e sunulan ve Sicil'de yayınlanan bilgilerin eksiksiz, doğru, güncel ve hukuka uygun olmasından sorumludur.

• Sicil'e ilişkin işlemler, veri sorumluları tarafından VERBİS üzerinden gerçekleştirilir. • Veri sorumlusunun imha yükümlülüğünü yerine getirmesinde Sicil'e bildirmiş olduğu azami saklama süresi dikkate alınır.

• Sicil'e başvuru esnasında herhangi bir ücret alınmayacak olup; Sicil'e başvuru yükümlülüğüne aykırı davrananlar hakkında 20.000 Türk Lirası'ndan 1.000.000 Türk Lirası'na kadar idari para cezası uygulanabilecektir. • Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik Madde 15, istisna uygulanacak halleri düzenler.

• Veri sorumluları siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan idari para cezası uygulanır.

Sicile Kayıt Yükümlülüğünün İstisnaları

- Herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla yalnızca otomatik olmayan yollarla kişisel veri işleyenler.
- 18/01/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanunu uyarınca faaliyet gösteren noterler.
- 04/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa göre kurulmuş derneklerden, 20/02/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununa göre kurulmuş vakıflardan ve 18/10/2012 tarihli 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre kurulmuş sendikalardan yalnızca ilgili mevzuat ve amaçlarına uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve sadece kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına ve bağışçılarına yönelik kişisel veri işleyenler.
- 22/04/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre kurulmuş siyasi partiler.
- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren avukatlar
- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca faaliyet gösteren Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler.
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca faaliyet gösteren gümrük müşavirleri ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri
- Arabulucular
- Yıllık çalışan sayısı 50’den az ve yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL’den az olan gerçek veya tüzel kişi veri sorumlularından ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olmayan veri sorumluları.

Bireylerin Veri Sorumlusu Karşısında Sahip Olduğu Haklar

Bilgi Edinme: Herkes, kendisiyle ilgili veri işlenip işlenmediğine ilişkin bilgi alma hakkına sahip olacaktır. Kişiler, verilerinin işlenme amacına ilişkin de bilgi talep edebilecektir.

Verilerin Aktarıldığı 3.Kişileri Öğrenme: Herkes, kendisine ait verilerin yurt içinde veya yurt dışında aktarıldığı üçüncü kişileri bilme hakkına sahip olacaktır.

3.Kişilere Bildirim Yapılması: Herkes, verileri hakkında düzeltme veya silme gerektiren hallerin ilgili üçüncü taraflara bildirilmesini isteyebilir.

Silinme veya Yok Edilmeyi Talep Etme: Herkes, kanunda öngörülen şartlara uygun olarak işlenmeyen verilerin silinmesini veya yok edilmesini talep edebilecektir

Eksik veya Yanlışlığın Düzeltilmesi : Bireyler, kişisel verilerinin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde düzeltme talep etme hakkını elde edecektir. Veriler yalnızca otomatik yöntemlerle işleniyorsa, kişiler sonuca itiraz edebilecektir

Zararın Giderilmesini İsteme: Kanuna aykırı olarak veri işlenmesi sonucunda maddi veya manevi zarar görenler, genel hükümlerine uygun olarak tazminat talep edebilirler.

Bireylerin Haklarını Kullanması

Veri Sahibinin Başvurusu: Veri sahibi, taleplerini yazılı olarak veya Kurul'un Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ'de belirlediği diğer yöntemlerle (KEP, güvenli e-imza, mobil imza/ veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bulunan e-posta adresini kullanarak/ başvuru amacına yönelik geliştirilmiş bir yazılım/uygulama) Türkçe olarak veri sorumlusuna iletir.

Başvuruda Bulunması Zorunlu Bilgiler Ad, soyad ve başvuru yazılı ise imza; TC vatandaşları TCKN, yabancılar uyruğu, pasaport numarası veya varsa kimlik numarası; tebligata esas yerleşim yeri veya iş yeri adresi; varsa bildirime esas e-posta adresi, telefon ve faks numarası; talep konusu (Konuya ilişkin bilgi ve belgeler de başvuruya eklenmelidir)

Veri Sorumlusunun Başvuruyu Yanıtlaması: Veri sorumlusu talepleri en kısa sürede ve en geç otuz (30) gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder. Veri sorumlusu cevabı yazılı olarak veya elektronik ortamda veri sahibine bildirir

Bireylerin Haklarını Kullanması

Kurula Şikayet

Veri Sahibinin Kurula Şikayet Hakkının Doğumu: Veri sahibi aşağıdaki hallerden birinin varlığı durumunda Kurul'a şikayette bulunabilir:

- Veri sorumlusuna yapılan başvurunun reddedilmesi
- Veri sorumlusu tarafından verilen cevabın yetersiz bulunması
- Veri sorumlusu tarafından başvuruya süresi içinde cevap verilmemesi

Veri Sahibinin Kurula Şikayet te Bulunma Hakkına ilişkin Süre: Veri sahibi, veri sorumlusu tarfından verilen cevabı öğrendiği tarihten itibaren 30 ve her halde başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde Kurula şikayette bulunabilir.

Cezai Durumlar

Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından: Türk Ceza Kanununun 135 ila 140'ıncı madde hükümleri uygulanır. Kanuna göre kişisel verileri ihlal edenlere 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası öngörülmektedir.

Ayrıca bu veriyi ihlal yolu ile ele geçiren kişiye de 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası verilebilir.

6698 sayılı kişisel verilerin korunması kanunu gereği;

10 uncu maddesinde öngörülen **aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler** hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

12'nci maddesinde öngörülen **veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri** yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

15 inci maddesi uyarınca **Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler** hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

16'ncı maddesinde öngörülen **Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket** edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

GDPR

GDPR, 1980'lerden beri kabul görmüş genel ilkelere sadık kalmakla beraber, üye ülkeler arasındaki uygulama farklılıklarını ortadan kaldırmak için düzenlemeler yapmış, teknolojik gelişmeler ışığında oluşan yeni kavramları da ayrıca ele almıştır.

Genişletilmiş Etki Alanı AB'de yerleşik olmayıp AB'de yaşayan kişilere mal ve hizmet sunan kuruluşlar da GDPR kapsamındadır. AB'de yerleşik olunması dahi AB vatandaşlarının kişisel verilerini işleyen şirketler kapsam içerisindedir.

Rıza, açık ve onaylayıcı eylem ile kişisel verilerin işlenmesine ilişkin verilmiş beyandır. Rızanın veri işleme sebebini içermesi, verilecek rızanın ise işleme faaliyetleri özelinde olması gerekmektedir. Ayrıca, veri sorumluları rıza alınmadan evvel, veri sahibi kişilere rızanın geri alınması hakkını bildirmek zorundadır. «Profilleme», «Otomatik İşlem İle Sonuç Doğuran Aktiviteler» için açık rıza alma yükümlülüğü getirilmiştir.

Unutulma Hakkı Veri sahipleri, veri sahibinin rızasının olmadığı, verilerin toplanma amacı ile ilgili olarak tutulmasının gerekliliğinin ortadan kalktığı veya verilerin GDPR'a aykırı olarak işlendiği hallerde verilerin silinmesini veya artık işlenmemesini talep etme hakkına sahiptir.

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Kişisel verilerin yurtdışına aktarılması için verinin aktarılacağı ülkede yeterli derecede koruma sağlandığına ilişkin teminat verilmesi şarttır. Bu değerlendirme, veri koruması otoritesi tarafından yapılmaktadır. Veri aktarılan ülke, eş değer veri korumasını sağlamıyorsa bağlayıcı şirket kuralları (BCR), sertifikasyon, veri işlenmesi davranış kuralları (code of conduct) ve çerçeve sözleşmeler ile veri aktarılması bu ülkeye yapılabilir.

PrivacyBy Design İlkesi Her türlü yeni ürün ve servisin tasarlanması aşamasında veri koruması hukuku hükümleri ile uyumluluğun gözetilmesi ve veri koruması açısından riskli sayılabilecek hallerde Mahremiyet Etki Analizi (privacy impact assessment) yapma zorunluluğu getirilmiştir.

Veri Koruma Sorumlusu Çalıştırma Veri sahiplerinin kapsamlı olarak izlenmesini gerektiren veri işleme faaliyetlerinin varlığı veya veri sorumlusu veya veri işleyenin esas faaliyetlerinin kapsamlı olarak özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinden oluşması durumunda, veri koruma sorumlusu atanmalıdır.

One-Stop Shop Mekanizması AB içerisinde farklı üye devletlerde kurulu ve faaliyet gösteren şirketlerin tüm düzenleme ve yükümlülüklere istinaden tek bir veri koruma otoritesine tabi olması düzenlemesi getirilmektedir.

Ağırlaştırılmış Yaptırımlar Maddi ve manevi tazminatla beraber, 20.000.000 Avro'ya kadar para cezası veya teşebbüsün bir önceki mali yılına ait dünya genelindeki cirosunun %4'üne kadar para cezası öngörülmüştür.

Veri Sorumlularının Yükümlülükleri

- Veri Koruması Etki Analizi düzenlemek
- Veri koruma politikaları oluşturmak ve uygulamak
- Mevcut ve yeni veri işleme faaliyetlerinin privacy by design ilkesine uyumlu olarak gerçekleştirilmesini sağlamak
- Veri işleme faaliyetlerine ilişkin talep, şikeyet ve ihtilafları yürütmek
- Veri işleme ihlallerine karşın gerekli önlemleri almak
- Veri işleme sürecine dahil olan kişileri yönetmek
- Veri Koruması regülasyonlarını takip ederek uygun organizasyonel değişiklikleri gerçekleştirmek

Veri İşleyenlerin Yükümlülükleri

- AB dışında kurulmuş ve faaliyet gösteren şirketlerinde AB temsilcisi atamak
- Kişisel verilerin işlenmesinde bir ihlal tespit etmeleri halinde, gecikmeksizin söz konusu ihlali veri sorumlusuna bildirmek
- Gerektiği takdirde veri koruma sorumlusu atamak
- Veri sorumluları adına ve talimatları doğrultusunda gerçekleştirilen veri işleme faaliyetlerine dair yazılı kayıt tutmak

Veri Güvenliği Yükümlülükleri

- Risk yaratan veri ihlalleri konusunda otoriteye veya veri sahibine bildirim yükümlüğü (En geç 72 Saat)
- Veri güvenliği konusunda alınacak tedbirlerin yöntemleri ve standartlarının ortaya konulması
- «Privacy Seal» alarak veri güvenliği yükümlülüklerini yerine getirme imkanı
- Veri güvenliği konusunda sertifikasyon alabilme
- Veri güvenliği konusundaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi noktasında veri işleyen sistemlerin güvenliği, çalışabilirliği, iş sürekliliğini sağlama sorumluluğu
- Veri barındırılan sitemlerde yaşanan veri kayıtlarını telafi edecek teknik alt yapı kurma zorunluluğu
- Saklanan verilerde yerine göre şifreleme ve maskeleme tekniklerini kullanma zorunluluğu getirme

Avrupa Veri Koruması Otoritesi

- «Hedelfli Pazarlama» AB dışında kurulmuş ve faaliyet gösteren şirketlerinde AB temsilcisi atamak
- Kişisel verilerin işlenmesinde bir ihlal tespit etmeleri halinde, gecikmeksizin söz konusu ihlali veri sorumlusuna bildirmek
- Gerektiği takdirde veri koruma sorumlusu atamak
- Veri sorumluları adına ve talimatları doğrultusunda gerçekleştirilen veri işleme faaliyetlerine dair yazılı 8 kayıt tutmak

Sertifikasyon, Bağlayıcı Şirket Kuralları ve Standartlar - Mühürler – İşaretler

- Bağlayıcı Şirket Kuralları (Binding Corporate Rules) rejimi basitleştirilmiştir.
- Bağlayıcı Şirket Kuralları, Sertfikasyon ve Standartlar hem yurtdışına veri transferinde, hem GDPR'a uyumluluğun belgelenmesinde hem de yurtdışına veri transferlerinde rol oynamaktadır.
- Mühürler – İşaretler ve diğer sertifikasyon işaretleri yoluyla uyumlu olunduğu yolunda veri sahiplerine bir mesaj verilebilir

Profilleme

- «Hedefli Pazarlama», «Profilleme» aktivitelerinin hayata geçirilmesinden önce mutlaka Mahremiyet Etki Analizi yapma zorunluluğu getirilmiştir.
- Veri sahiplerine «profilleme» «otomotik işlemler yoluyla kişi hakkında sonuç yaratan faaliyetleri» yapmamaları yolunda veri sorumlusuna başvuru hakkının tanımlanmıştır.
- Bunun yanında «doğrudan pazarlama» aktivitelerine ve buna bağlı veri işleme faaliyetlerine itiraz etme ve bu faaliyetlerin durdurulmasını talep etme hakkı veri sahibine tanınmıştır.

Veri Taşınabillirliği Hakkı (Data Portability)

- Veri sorumlusu olan kurum, kişisel veri sahibinin talebine istinaden elinde ilgili kişiyle alakalı tuttuğu tüm verileri kişinin talebi üzerine belirli bir formatta başka bir veri sorumlusuna aktarma zorunluluğu getirilmiştir.

Küçüklerin Hakları

- GDPR 13 ila 16 yaş arasındaki küçüklerin kişisel verilerin işlenmesine ilişkin rızalarını her koşulda velilerinin onayına bağlamıştır
- GDPR 18 yaşına kadar olan küçüklerin belli koşullarda kişisel verilerin işlenmesine ilişkin rızalarını velilerinin onayına bağlamıştır

Pseudonymization(Veri Sahibi İle Veri Kümesinin İlişkisini Geri Döndürülebilir Şekilde Koparma)

- Veri sahibi ile veri arasındaki bağıntıyı ayrıştıran ve ilave bir veri olmadan kişinin kimliliğinin belirlenmesini imkansız kılan bir mekanizmadır.
- Veri güvenliği, geniş kapsamda veri işleme, privacy by design ilkesinin uygulanması için bir mekanizma olarak tanımlanmıştır.

Veri Sahibinin Hakları

- Daha geniş ve kapsayı ölçekte veri sahibi hakları tanımlanmıştır.
- Profilleme ve otomatik işlemlerde veri sahine işlemleri durdurma hakkı tanınmıştır
- Aydınlatmada veri sahibinin daha detaylı aydınlatılaması ve veri işlme süreçleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olması temin edilmiştir.

SON

FORDEFENCE
ADLİ BİLİŞİM LABORATUVARI
Gülbahar Mah. Cemal Sururi Sok.
No:15 Kat:9 Daire:43
Mecidiyeköy / Şişli / İSTANBUL
Telefon:
+90 (212) 213 53 75
E-Posta:
info@fordefence.com
Web:
http://www.fordefence.com